

Postbus 133, 6710 BC Ede
Galvanistraat 1, 6716 AE Ede
t 0318 631111
f 0318 633337
e info@rioned.org
i www.riool.net (vakinformatie)
i www.riool.info (publieksinformatie)

Aan de leden van het algemeen bestuur van het waterschap

uw kenmerk	-	datum	31 maart 2015
ons kenmerk	15-071	bijlage(n)	-
projectnummer	-	betreft	Bestuurlijke essenties stedelijk waterbeheer

Geachte mevrouw, mijnheer,

Stichting RIONED feliciteert u van harte met uw benoeming tot bestuurder van het waterschap en wenst u succes met de uitoefening van uw verantwoordelijkheden.

Stichting RIONED is het kenniscentrum voor stedelijk waterbeheer en riolering van en voor de gemeenten, waterschappen en bedrijven op dit gebied. RIONED organiseert kennis voor de vakwereld en brengt het belang van stedelijk waterbeheer onder de aandacht van het brede publiek. RIONED werkt structureel samen met STOWA, het kenniscentrum van de waterschappen.

Met deze brief brengt Stichting RIONED enkele belangrijke bestuurlijke aandachtspunten op gebied van stedelijk waterbeheer onder uw aandacht. Verder attenderen wij u op de informatie van RIONED voor bestuurders en het publiek.

Stedelijk waterbeheer

Stedelijk waterbeheer is het in het bebouwde gebied zorgen voor regenwater, afvalwater en grondwater met het oog op:

- zorgen voor droge voeten
- beschermen van de gezondheid
- bevorderen van het milieu en sluiten van kringlopen

In het stedelijk waterbeheer zorgt het waterschap voor het open water en de zuivering en de gemeente voor inzameling en transport van afval- en regenwater. Het laatste wordt vaak riolering genoemd, maar dit begrip associeert ten onrechte alleen met stelsels van buizen en pompen. Ook openbaar groen, wegen, de bodem en het open water zijn nodig voor voor het verzamelen, bergen, afvoeren en verwerken van water en maken mede deel uit van het stedelijk watersysteem.

Van de drie waterstromen is de afvoer van afvalwater het minst problematisch: deze waterstroom is relatief beperkt en constant, moet ingezameld en moet naar de zuivering. De opgave zit vooral in de zuivering. Regen- en grondwater vormen grote en vaak ongewisse stromen waarbij zowel discussie kan zijn over het wel of niet inzamelen, als de bestemming: open water, bodem of zuivering. Bovendien zijn er grote nieuwe uitdagingen door klimaatverandering, bodemdaling en droogte.

Een goede zorg voor water in steden en dorpen heeft een veel bredere betekenis dan het tegengaan van wateroverlast en bescherming van de waterkwaliteit. Het gaat ook om goede leefbaarheid, gunstig investeringsklimaat, behoud van woningen en mogelijkheden voor recreatie en groen. Voor

waterschappen biedt het verbinden van deze doelen met water kansen voor het realiseren van de eigen opgaven. Tegelijk geldt dat het werk van de waterschappen steeds meer plaatsvindt in een bredere context en een meer integrale belangenafweging.

Voor de beste resultaten en efficiënte geldbesteding is ook belangrijk om binnen de waterzorg verkokering tegen te gaan en verbindingen te leggen tussen watersysteem, riolering en zuivering.

Bestuurlijke essentie: in bebouwd gebied is een integrale afweging noodzakelijk van watersysteem, riolering, zuivering, leefbaarheid en stedelijke ontwikkeling.

Goede riolering

De riolering ligt er in Nederland over het algemeen goed bij. Dat blijkt uit de Benchmark rioleringszorg. Vrijwel alle panden zijn aangesloten of hebben een eigen zuivering. Er is geen grote vervangingsachterstand, maar gebieden met een slappe bodem vragen wel aandacht.

Een grote opgave voor gemeenten en waterschappen is om nog beter te bepalen wanneer en welke maatregelen nodig zijn, zoals vervanging, renovatie en verbetering. Doelmatigheid en een zeer gematigde lastenstijging staan daarbij centraal, zoals ook is afgesproken in het Bestuursakkoord Water. Stichting RIONED steunt dit streven door het ondersteunen van assetmanagement, ontwikkelen van nieuwe kennis en het in de gaten houden waar besparen omslaat in het uitwonen van voorzieningen.

De voorwaarden waardoor de riolering in goede staat is, zijn:

- de verantwoordelijkheid van de gemeenten voor zowel riool als wegen en groen, waardoor er een maximale prikkel is om werk met werk te maken
- het verplichte gemeentelijke rioleringsplan
- de rioolheffing

Bestuurlijke essentie: Stuur op de doelen van stedelijk waterbeheer, riolering en zuivering en vraag daarover om inzicht. Het is van belang om voorbij de techniek en de normen te denken.

Dit is ook de grondgedachte voor het bereiken van de doelen kostenbeperking, kwaliteitsbevordering en vermindering van personele kwetsbaarheid van het Bestuursakkoord Water.

Hevige buien

Door de klimaatverandering komen in de zomer vaker zeer zware buien voor en in herfst en winter vaker langdurige perioden met zware regen. In het laatste geval is vooral voldoende berging in het regionale watersysteem nodig, hetgeen een taak is van het waterschap.

Gemeenten pakken de gevolgen van hevige buien in bebouwd gebied op. Belangrijk is om onderscheid te maken tussen wateroverlast doordat water korte tijd op straat blijft staan en schade doordat water in woningen en gebouwen loopt, afvalwater op straat komt of doorgaande wegen geblokkeerd raken. De aanpak is maatwerk door een goede mix van meer berging en afvoer.

Bestuurlijke essentie: Water op straat is een simpele en doelmatige vorm van waterberging bij hevige buien en daarmee niet alleen een probleem, maar ook deel van de oplossing.

Informatie

Er is uiteraard nog veel meer over stedelijk waterbeheer te melden. Ik wijs u graag op de volgende informatiebronnen:

- www.rioolenraad.nl, website speciaal voor (gemeente)bestuurders met de belangrijkste bestuurlijke aandachtspunten
- [Filmpjes en brochures](#) voor het publiek over riolering
- www.riool.net, vakwebsite van Stichting RIONED met veel verdieping
- www.riool.info, website voor het brede publiek over afval- en regenwater
- www.samenwerkenaanwater.nl, praktische ondersteuning van de samenwerking van gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven
- [thema stedelijk waterbeheer](#) van STOWA

Wilt u op de hoogte blijven van het werk van Stichting RIONED? Meld u aan voor de [gratis nieuwsbrief](#). Of volg RIONED op Twitter.

Heeft u vragen of opmerkingen? Of wilt u toelichting in een vergadering? Graag wil Stichting RIONED u van dienst zijn.

Met vriendelijke groeten,

Hans Gaillard
voorzitter

Hugo Gastkemper
directeur